

VERNEMANIA

Je kunt alleen de 51 blauwe bandjes compleet willen hebben, of alles kopen wat je tegenkomt. De één heeft enkele boeken van Jules Verne gelezen en vond ze wel aardig, de ander betreurt het dat sommige verhalen niet zijn uitgegeven. Ondanks deze verschillen is een bepaalde vorm van Vernemania ons geen van allen vreemd. In deze rubriek kunnen leden van het Jules Verne Genootschap vertellen over hun verzamel- en leeswoede.

- Jan Ludeker -

Na de tandarts... Jules Verne!

Als jongetje bracht ik met mijn blijkbaar niet zo ijzersterke gebit de ziekenfonds-tandarts, waar mijn moeder mij ieder half jaar ter controle mee naar toe nam, tot wanhoop. Hij was van mening, dat een aantal mijner kiezen uitgehold en vervolgens met lood volgestort moest worden (het z.g. plomberen) om ze zodoende van de ondergang te redden. Zoals de ouderen onder ons zich wellicht nog zullen herinneren was bovengenoemde ingreep, uiteraard zonder verdoving, een minder prettige gebeurtenis. Van de hedendaagse highspeed, vloeistofgekoelde, geluidsarme Super-diamantboor was in de laat-dertiger jaren nog geen sprake en het gereedschap van de gemiddelde tandarts had een zeer hoog Black & Dekker gehalte. Met de moed der wanhoop onderging ik de marteling en mijn moeder, vervuld van trots dat ik de beproeving stoïcijns, zonder noemenswaardig gegil en gekrijs doorstond, vond dat daar wel een beloning tegenover mocht staan. Op weg naar huis passeerden wij een Vroom & Dreesmann en op de kinderboekenafdeling mocht ik een boekje uitzoeken. De keus viel, u raadt het al, op Jules Verne, vooral omdat ik mateloos geïntrigeerd werd door het bekende bandontwerp van Louis Akkermans met de rakettrein, onderzeeër en raket (zie pagina 131, afb. 25 van de Waij). De eerste aanschaf was "20.000 mijlen onder zee" (één halfroend per plombering). "De reis naar de maan" viel onmiddellijk af, want dat was natuurlijk flauwe kul, dat was immers niet mogelijk! Maar de onderzeeër bestond al, en de keus was snel gemaakt.

Verder lezen

Na de teleurstelling verwerkt te hebben dat de tandarts bij ons volgende bezoek goedkeurend knikte en ik ongeboord weer kon inrukken, keek ik met spanning uit naar de volgende tandarts-visitte, en ja hoor deze keer was het weer Bingo en sleepte ik "Naar het middelpunt der aarde" in de wacht.

Enige tijd later toonde een iets ouder neefje mij zijn boekenverzameling, waaronder enige Jules Verne boeken met een blauwe kaft. Ademloos bladerde ik door een boek en werd gegrepen door de schitterende gravures van "De reis naar de maan". Daar ik inmiddels iets ouder geworden was en begrepen had dat Jules Verne louter fantasie schreef, had ik geen moeite meer met wat ik eerst als een kinderachtig sprookje opgevat had. Ik las "De reis" in één ruk uit en "vergat" vervolgens maandenlang het blauwe bandje terug te geven, totdat mijn neefje

met een uitleen-stop dreigde en ik schielijk op mijn dwaalwegen terug moest keren.

Blauwe bandjes

De tijd verstreek en door studie, mijn diensttijd bij de Luchtmacht en een aantal jaren varen op de Koopvaardij raakte Jules Verne geheel en al op de achtergrond, totdat ik vele jaren later door een vriendin werd uitgenodigd mee te gaan naar een klein uitleen-bibliotheekje in de Indische buurt in Amsterdam. De eigenaar stopte en zou een totale uitverkoop houden van alle uitleenboeken. Tussen de honderden in bibliotheekband gebonden boeken vielen meteen een aantal boeken op die nog hun originele blauwe omslag hadden! Desgevraagd vertelde de oude baas van het bibliotheekje mij dat hij het niet over zijn hart had kunnen verkrijgen deze prachtbanden voor de saaie bibliotheekband te verwisselen. Er ging door mij heen: "Had iedereen in het verleden maar zoveel goede smaak gehad." Op mijn vraag wat hij voor de blauwe bandjes vroeg antwoordde hij: "Geef maar wat ze vroeger gekost hebben, de prijs staat er binnen in." Zo verwierf ik vier, redelijk gave Elseviers van tussen 1910 en 1919 voor NLG 1,25 per stuk.

Verzamelen

Weer verstreek de tijd en werkte ik bij een bedrijf waar ik in een gesprek met een collega er achter kwam dat hij ook een Jules Verne-verzamelaar was. Hij had er wel dertig en allemaal verschillend. Vanaf dat moment was het hek van de dam en begon ik mijzelf ook voor verzamelaar uit te geven. Iederéén in mijn omgeving haalde opgelucht adem, want het probleem "wat moet je iemand met weinig aardse behoeften en die 'alles al heeft' nou met Sinterklaas of zijn verjaardag geven", was met één klap opgelost. Mijn secretaresse liep het hele jaar met mijn zoeklijstjes in haar tas, om op het juiste moment toe te kunnen slaan als ze ergens een ontbrekend deeltje aantrof om als kado te dienen voor de eerstvolgende verjaardag.

Tenslotte kwam het ultieme Jules Verne-gevoel over mij, toen ik in contact kwam met Kees Waij, die mij vertelde dat er plannen bestonden een Jules Verne-genootschap op te richten. Ik smaakte het genoeg om in 1997, volgens mijn lidmaatschapsbewijs als lid Nr. 21, tot de Jules Verne gelederen toe te mogen treden.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat eenmaal aangeraakt door het Jules Verne-virus men hiermede levenslang behept blijft. Maar wie zal daar om treuren?